

Zemřel Vladimír Svatoň, profesor komparatistiky a slavistiky na FF UK a velká osobnost české literární vědy

S lítostí jsme přijali zprávu, že 26. prosince zemřel ve věku 87 let prof. Vladimír Svatoň. Poslední rozloučení se bude konat v pátek 4. ledna v 11:40 v Ústřední obřadní síni Olšanské hřbitovy.

Zádušní mše za prof. Vladimíra Svatoně se uskuteční v úterý 8. ledna od 18.00 v římskokatolickém kostele Nejsvětějšího Salvátora (Akademická farnost Praha) na Křižovnickém náměstí.

Profesor Vladimír Svatoň (19. 7. 1931 – 26. 12. 2018) se po celý život plně soustředil na studium literatury. Po absolvování FF UK (obor ruština – čeština) nastoupil v roce 1955 na aspirantské místo v Československé akademii věd, kde pak pracoval třicet sedm let. Byl mimořádně sečtělý v oblasti evropské literatury, literární historie a teorie, filozofie i evropských dějin. Věnoval desítky studií ruské literatuře a filozofii 19. a 20. století, kterou vždy zkoumal v jejím specifickém vztahu k evropské kultuře. Cítil se literárním historikem, zároveň svým přesným myšlením kriticky přispíval k české literární teorii. Po roce 1968, který jeho generaci zasáhl na vrcholu zralosti, byla jeho badatelská a publikační dráha zbrzděna. K nelibosti oficiálních činitelů se veřejně hlásil k hermeneutice.

foto: Petr Sabala,
2014

Po změně režimu v listopadu 1989 se Vladimír Svatoň energicky a s jasnou koncepcí podílel na proměně akademického prostředí v novém oddělení světové literatury v Ústavu pro českou a světovou literaturu AV ČR. Založil komparatistický časopis *Svět literatury*, který vedl až do letošního roku. Mohl konečně vydat první knihu svých studií *Epické zdroje románu* (1993). Zrušení oddělení světové literatury a přechod na Filozofickou fakultu UK v roce 1993 ho přivedl do nečekané změny: ve svých dvašedesáti letech zahájil pedagogickou dráhu, k níž dříve netíhnul, ale ve které našel pro dalších dvacet čtyři let nový impuls a smysl své práce.

Na FF UK se Vladimír Svatoň brzy habilitoval, v roce 2002 byl jmenován profesorem. Možnost působit na komparatistickém pracovišti, založeném Oldřichem Králem, stejně jako spolupráce v Ústavu východoevropských studií mu umožnila nově realizovat celoživotní srovnávací pojetí studia literatur nad jejich národními hranicemi. Byl spolueditorem několika komparatistických sborníků a kolektivních monografií vydaných Filozofickou fakultou UK, z nichž poslední je rozsáhlá mezioborová kniha *Pokusy o renesanci Západu* (2016). Vydal další čtyři vlastní monografie, úsporně přesně formulované, od knihy *Z druhého břehu* (2002) po nedávný titul *Na cestě*

evropským literárním polem (2017). Svou představou komparatistiky vytvářel prostor pro integraci filologických oborů kolem časopisu *Svět literatury*, který na FF UK pořádal i diskuse k vybraným otázkám.

Na fakultě přednášel prof. Svatoň velice rád a skvěle, přednášky měl hluboce promyšlené i rétoricky připravené, uváděl studenty do inspirativního duchovního světa a nejednou byl odměněn jejich potleskem. V komorním dialogu vedl doktorandský seminář. Několik let také učil na Literární akademii Josefa Škvoreckého, kde byl jedním z nejoblíbenějších pedagogů.

Vladimír Svatoň pracoval soustředěně i v pokročilém věku, přednášky „Evropské myšlení o literatuře“ vedl na Filozofické fakultě UK až do roku 2016/2017, kdy letní semestr pro nemoc nedokončil. Kolegy a studenty byl ctěn jako vynikající odborník a velkorysý člověk. Patřil k nejvzdělanějším lidem v této zemi.